

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

5. Priuata bellorum incommoda bono publico esse postponenda.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

possunt; sunt ergo multi; vt longitudinem numero compensent. Hæc diuinæ sapientiæ ars est, vt non solum ex dispendio naturæ compendium gratiæ præparet; verum etiam per tristitia ad læta, per molestias ad beatitudinem homines perducatur. Verissima ad coronam perueniendi via est, pugna. Sine hoste autem pugna non est; sicut neque sine pugna, victoria. Qui plus patitur, plus meretur; quid ergo mortales mererentur, si nihil paterentur? quid autem paterentur, si omnia prosperè atque ex animi sententia illis euenirent? Miseriam peccando meruimus. Quam elemens poena est? miseri sumus, vt fiamus felices. Hoc infinitæ sapientiæ est inuentum, plectit nos calamitate, vt donet felicitate. Quis enim non cuperet semper manere in terris, si omnia illi fluere ad voluntatem? quis cæli desiderio exardesceret, si illum caduca ista & mortalia satiarent? Quis Dei recordaretur, si non indigeret ope Dei? Quis ad illam pacificam caelestis Hierusalem aspiraret sedem; nisi eum hinc bella exigerent? Si tot ærumnis pressi, adhuc eas amamus; quid faceremus, si non premeremur? Obluiscimur Creatoris, cum creaturarum voluptas stillatim nos titillat; quæ apud nos maneret memoria illius, si veniret agminatim? Toties decepti, toties à fortuna illusi, adhuc ei credimus; quid ageremus, si illa fidem semper seruaret? Quærimus fugientia, & diligimus nostra damna: quales essemus, si illa perennarent; aut non nocerent? Lacescimus tot iniurijs Mundi, & illi adhæremus; quid fieret, si numquam non blandiretur nobis? Vt ergo ad æternam mentem humo attolleremus, terra fuit spinis & tribulis conferenda, quibus salubriter sauciati, spretis illecebris perituris, animo ad veriores delicias euolaremus: quemadmodum exulantes Hebræi ad terrestrem illam suam Ierusalem anhelantes dixerunt: *Super flumina Babylonis, illic sedimus, & stenuimus: cum recordaremur* Psal. 136. r. *Sion: in salicibus, in medio eius suspendimus organa nostra.*

Gen. 3. 18.

Psal. 136. r.

V.

Secunda causa est, quæ primam fulcit, quod spoliationes, caedes, vulnera, funera aliaque mala, quæ bellum gignit, etiam à sapientibus mundi, bono communi, & Reip. incolumitati postponantur. Priuatum enim bonum minus est publico, quare merito minoris æstimatur, & pro illo datur. Sicut enim brachium pro capite se se exponit, à quo totius corporis salus pendet; ita quod-

O o o o

quod-

quodlibet membrum communitatis se se debet pro tota communitate exponere. Si secus facit, & propter priuata incommoda, horret damnatque bellum, non est virtutis, sed cuiusdam potius timiditatis, pugnantis cum fortitudine, ad quam spectat, spreto vitæ ac fortunarum periculis, actiones arduas, ob bonum maius excellentiusque non fugere, neque detrectare. *Quid enim, ait S. Augustinus, culpatur in bello? an quia moriuntur quandoque morituri, ut dominantur in pace victuri? Hoc reprehendere timidorum est, non religiosorum.* Quod si ergo, vt febrim discutiamus, non dubitamus brachium nudare, & venam præbere à chirurgo incidendam; neque alia nostra priuata incommoda æstimare debemus, si Reip. ægrotanti est succurrendum. Sed nostra magis sentimus, quàm communia mala? Malus ille est sensus, & qui nos ad grauiora mala trahit. In quæ ne incurramus, hæc ipsa mala nos admonent. Sicut & amor Reipublicæ nos docet, propter amorem Numinis & beatitudinis, (qui est vtiq; pluris faciendus, quàm quæuis Respublica, *quid enim prodest homini, si mundum vniuersum lucretur, anima verò sua detrimentum patiatur? aut quam dabit homo commutationem pro anima sua?*) & bella, & quæuis alia à Deo venientia mala longè libentius promptiusque esse toleranda.

VI.

Tertia caussa est, quam modò attigi, vt per miseras belli discamus horrere miseras æternas Inferorum, quem locum Iob vocat *Terram miseria & tenebrarum, ubi umbra mortis, & nullus ordo, sed sempiternus horror inhabitat.* Nulla igitur belli mala sunt cum Inferorum malis comparanda. Ibi rixæ, ibi verbera, ibi captiuitates, ibi clamores & eiulationes, ibi vincula & catenæ, ibi incendia, & tormenta non bellica, sed Acherontica, ibi compendium omnium malorum. In illa ne cæci ruamus, vtilissimum nobis est, in hac vita experimentum capere aliquod ærumnarum; & prælibare calicem damnandorum, cuius vel minima gutta est, quidquid in hac vita amarum est: quia in altera vita *pluet super peccatores laqueos: ignis, & sulphur, & spiritus procellarum, pars castis eorum.* Cauere docet pœnas, qui periculum facere sinit alterum, num palato illius sapiant. Mortem adhuc nullam viderat Adam, & peccauit: minas mortis audiuit, si positam sibi legem transgrederetur, & transgressus est. *Fortassè non peccasset,*

S. Augustin.
lib. 12. contr.
Faustū, cuius
verba referuntur
etiam à Gratiano
23. q. 1. Can.
Quid culpatur?

Math. 16. 26.

Iob. 10. 22.

Phi. 10. 7.

si vi